

● MALI NOGOMET

## Nova sezona se začneja

V petek, 31. marca, se bo začela nova sezona pionirsko-mladinskega prvenstva Ljubljane v malem nogometu. Prvi turnir bodo kot ponavadi organizirali Solerji na igrišču Osnovne šole II. grupe odredov v Novih Fužinah. Žal dlje od prvega turnirja ta trenutek ne vidimo, o tovrstnih težavah pa smo obširno poročali že v zadnji številki. Zato sem se napotil k predsedniku komisije za pionirje KOMN MNZL tov. Emiru JUŠIČU. Pogovor je bil ploden in tako lahko danes vendarle zapišemo nekaj novih informacij, nujno potrebnih za uspešen začetek sezone.

V petek, 24. marca, ob 20. uri bo na Leninovem trgu 16 uvodna seja komisije za pionirje KOMN MNZL. Seja bo odprtega tipa, kar pomeni, da so nanjo vabljeni prav vsi zainteresirani za tekmovalne. Še več: za uspešno delo v bodoče je nujno, da se te seje udeležijo predstavniki čimveč različnih ekip ter da preko svojih predstavnikov več ekip (ne le Solerji in Fužinka) sodeluje v vseh strukturah vodenja tekmovanja in pri vseh organizacijskih nalozah. Dnevni red bo naslednji:

1. Izvolitev tekmovalne komisije in ostalih struktur, potrebnih za izvedbo prvenstva;
2. tekmovalni sistem, razdelitev turnirjev med ekipe-kandidate (takoj in ne več med samo sezono) ter določitev višine prijavnin, članarin, namenjenih skupni porabi in ostalih morebitnih dajatev;
3. Informacija o novih pravilih.

malega nogometa (FIFA, YURK) ter prijave za sodniški tečaj.

(2) Na tem mestu poudarjamo, da letos niti mladinskih niti pionirskih ali pa ženskih tekem ne bo mogel soditi vsakdo. Sodniki, ki bodo za svoje opravilo (skromno, pa vendarle) honorirani, bodo lahko le tisti, ki bodo opravili ta tečaj. S tem se bodo uvrstili na seznam komisije za turnirje v KOMN MNZL, na posamezne tekme pa bodo delegirani ter za delo ocenjeni.

Sodniški tečaj bodo vodili sodniki članskega malega nogometa, ki so se že mnogokrat potrdili na tekmah v sklopu prvenstva »Šampion sezone«, nekateri pa tudi v YURK. Vsi so tudi na seznamu KOMN MNZL. To so: Željko PIJETLOVIČ, Reuf BUDI-MLIČ, Anton ZAKŠEK, Bojan CENTRIH in Franc BLATNIK. Mladi tečajniki bodo ob koncu tečaja pred to komisijo opravili

tudi izpit, ki bo veljal za pionirsko-mladinsko prvenstvo Ljubljane. Tečaj bo potekal v organizaciji MNK Fužinka med 25. in 30. marcem.

Za konec navedimo še izjavo predsednika komisije za pionirje KOMN MNZL Emira JUŠIČA, ki je kljub težavam vedno optimistično razpložen: »Ponosni smo na svoje delo, saj članski KOMN MNZL, ki obstaja že precej dlje od nas, posnema naš sistem tekmovanja. To se je videlo predvsem ob prehodu na sezono pomlad-jesen ter ob uvedbi končnice (play-offa) v člansko tekmovalno. Čeprav naša komisija deluje v okviru KOMN MNZL, večinoma delamo prepuščeni sami sebi. Zanimajo me, kaj pričakuje Koordinacijski odbor od letošnje sezone?!«

Dodajmo še mnenje prof. Matije ŠENKA, člana IO MNK Fužinka: »Nujno je potreben ustvarjalen pristop k tekmovanju, pri čemer morajo sodelovati predstavniki vseh sodelujočih ekip. V zadnjem času je opaziti, da so razen nas in Solerjev vsi pasivni. Tu in tam kdo vpraša, ali bo letos tudi tekmovalje, oziroma kdaj se bo začelo, za sodelovanje pri izvedbi pa se ne javi nihče. Drugi

moment, ki ga moramo upoštevati, je pedagoški. Mlade tekmovalce in mlade organizatorje je treba vzgajati. Tekmovalni cilji, pa tudi ekonomski (zaslužek pri organizaciji) smejo stopiti v ospredje šele tedaj, ko je vzgoja sodelujočih na dovolj visoki ravni. Lani so bile ekipe nepovezane, nekatere celo sprte med seboj, vzgoja tekmovalcev pa na zelo nizki ravni, zato je tudi prišlo do incidentov. Organizator je bil zadovoljen s pozitivno finančno bilanco, ekipe pa z dobrimi tekmovalnimi rezultati, kakorkoli so bili doseženi. Letos ne bo tako. Zato pa je nujno potreben skupni program vseh subjektov za ureditev stanja. Ker smo se uspeli uspešno registrirati v klub, ker so članski sodniki pripravljeno pomagati in ker kažejo predvsem Solerji veliko voljo, da gredo po naši poti, smo lahko optimisti.«  
inž. Tomaž COKAN

## ● 28. Gradisove zimske športne igre

Letošnja »zelena zima« je zagodla prirediteljem smučarskih tekmovanj. Številna so odpovedana, druga pa predstavljena na poznejše termine.

Tudi z Gradisovimi 28. zimskimi športnimi igrami je bilo podobno. Prvi termin, ki je bil predviden za 18. februar, je bilo treba prestaviti in sicer na 11. marec, ko so igre tudi res speljali. Bile so na Kobli, organizator je bil toz Gradbena operativa Ljubljana, pokrovitelj pa direktor tega tozda Jože Ločnikar.

V veslalomu in tekih je nastopilo 291 gradisovcev iz 16 tozov in delovnih skupnosti, kar je precej manj kot vsa leta nazaj, ko je normalno štartalo med 400 in 500 tekmovalcev. Letošnja zima je pač naredila svoje.

Zmagala je ekipa tozda iz Raven, druga je bila Gradbena operativa Ljubljana, tretja Jesenice, itd.

Zaključek s podelitvijo kolajn najboljšim posameznikom in pokalom najboljšim ekipam je bil na Bledu, udeležili pa so se ga tudi predstavniki naše občine in sindikata.

C. P.

## ● Starejši pionirji Kolinske-Slovana – zmagovalci rokometnega turnirja ČUNGA-LUNGA

Pod pokroviteljstvom Kolinske iz Ljubljane se je 4. marca 1989 v dvorani Slovana na Kodeljevem odvijal tradicionalni pionirski turnir v rokometu. Tokrat z imenom ČUNGA-LUNGA.

Sodelovalo je šest ekip, kar pomeni skoraj osemdeset mladih nadbudnih igralcev rokometu, rojenih leta 1975 in mlajših. Organizator, rokometno društvo Kolinska Slovan, je sodeloval z dvema ekipama: z ekipo starejših pionirjev in z ekipo mlajših pionirjev. Tekmovanje je potekalo v dveh skupinah, v okviru katerih so ekipe igralle med seboj. Zmagovalca obeh skupin sta se pomerila v finalu, kjer je ekipa Kolinske Slovana I prepričljivo premagala Aero Celje z rezultatom 13:8. Za tretje mesto sta se borila RK Šoštanj iz Šoštanja in RK Krim iz Ljubljane. Zmagali so Šoštanjanci z rezultatom 13:11. Boj za peto mesto je potekal med ekipo Termopola iz Škofje Loke in ekipo Kolinske Slovana II, ki so jo sestavljali mlajši pionirji. Termopol je zmagal z rezultatom 18:10.

Vrstni red na koncu turnirja je bil:

1. RD Kolinska Slovan I, 2. ŽRK Aero Celje, 3. RK Šoštanj Šoštanj, 4. RK Krim Ljubljana,

5. RK Termopol Škofja Loka in 6. RD Kolinska Slovan II.

Izbrana je bila tudi idealna postava turnirja: Kustec (Kolinska Slovan I), Šafarič (Kolinska Slovan I), Jelen (Šoštanj), Ficko (Kolinska Slovan I), Denac (Kolinska Slovan I), Kranjec (Kolinska Slovan I) in Cvetko (Aero Celje).

Prepričljivo najboljša ekipa na turnirju je bila postava Kolinske Slovana I, ki jo vodi trener Anton Bašič. V tej ekipi igrajo tudi najboljši posamezniki turnirja ČUNGA-LUNGA: najboljši vratar Boštjan Kustec, najboljši igralec Boštjan Ficko in najboljši strelec Jure Denac.

Čeprav so zasedli zadnje mesto

na turnirju, so za svojo prizadevanost poželi veliko simpatij igralci ekipe Kolinska Slovan II, ki jo vodi trener Aleš Praznik. Ti igralci so mlajši od drugih in brez ligaških izkušenj.

Turnir ČUNGA-LUNGA na Kodeljevem je pokazal, da v Sloveniji raste mladi rod bodočih kvalitetnih igralcev rokometu, ekip v prvi zvezni ligi. Moščanom pa se ob takim sistemskem in kvalitetnem delu s selekcijama mlajših in starejših pionirjev tudi ni treba bati za podmladek.

Suzana BAGARI

Zmagovalci rokometnega turnirja ČUNGA-LUNGA – ekipa KOLINSKE SLOVANA I. Z desne proti levi: Ficko, Kustec, Denac, Vujičić, Mlakar, Bizjak, Bavčar, Šafarič, Krizman, Čalovič in Kranjec.

Zmagovalci rokometnega turnirja ČUNGA-LUNGA – ekipa KOLINSKE SLOVANA I. Z desne proti levi: Ficko, Kustec, Denac, Vujičić, Mlakar, Bizjak, Bavčar, Šafarič, Krizman, Čalovič in Kranjec.

● 1. ZVEZNA KEGLJAŠKA LIGA

## Gradis premagal Medveščaka

Drugi del prvenstva v prvi zvezni kegljaški ligi je za kegljače Gradisa manj uspešen. V prvem delu so zgubili le dvakrat – obakrat v Zagrebu proti Medveščaku in Grmoščici, v drugem delu pa so doživeli že štiri poraze in sicer tri v gosteh – proti Brodosplitu, reškemu Kvarnerju in skopskemu Rabotničkemu ter doma z Grmoščico.

Predvsem slabo so metali v Skopju in doma proti Grmoščici, precej boljši pa so bili na zadnjem srečanju proti državncemu prvaku Medveščaku. Zmagali so s 5535:5380. To je bil tudi edini poraz Zagrebčanov v letošnjem tekmovanju.

Kegljači Gradisa še vedno držijo dobro tretje mesto, za obema zagrebškima ekipama. Prvenstvo se bo končalo 26. marca, do konca pa so še tri kola.

C. P.

## NOVICE IZ PD ŠPIK

PD Špik se tokrat javlja z vabilom na 11. pohod na Pugled, ki bo 25.3.89. Odsek za LO-TO ga pripravlja v spomin na boje med NOB. Na to spominsko pot se bomo odpravili iz dveh izhodišč. Z zbornega mesta v Jevnici ob 6.50, do koder se pripelje za vlakom iz Ljubljane ob 6.30 in z Urha, kjer se bomo zbrali do 8.30. Slavnost na Pugledu se prične predvidoma ob 12.30. Prijavite se dne 24.3. na tel. (061) 441-544 Viliju Golobu.

Obveščamo vas, da smo v februarju začeli s predavanji v okviru planinske šole na naših sestankih ob sredah ob 19. uri. Doslej se je zvrstilo že pet predavanj. V uvodu nas je Jože Drab seznanil z namenom šole in popostril predavanje z diapositivi o svojih doživljajih v gorah. Z zgodovino planinstva nas je seznanil Vili Golob. Poudaril je, da moramo ohranjati in čuvati planinske poti, da bomo na njih nadaljevali in utrjevali prijateljstvo in tovarišstvo.

Branec Jadrič je razložil uporabnost planinske opreme in tudi opreme za alpinizem. Dodal je tudi splošno znanje o turnem smučanju, ki doživlja med planinci vedno več navdušenja.

O nevarnostih v gorah je govoril Aleš Jeločnik. Pojasnil je, kako se vedemo v primerih, ko nas doletijo in katere so.

Vremenoslovje za planince je predaval Tomaž Primar. Z zadnjim predavanjem smo obdelali tretjino vsebine PŠ, ki je odprta za vsakogar. Do končnega testa, ki pa ni obvezen, se bo zvrstilo še nekaj zanimivih tem, ki si jih velja ogledati in poslušati. Ni še prepozno, pridite in morda boste zvedeli kaj novega ali pa dodali svoje izkušnje!

V 10. številki Vezi smo objavili »Špikovo anketo«, s katero smo predvsem želeli pridobiti vaše mnenje in predloge o delovanju našega društva. Člane, ki smo jim ob občnem zboru poslali to št. časopisa, pozivamo, da izpolnjene ankete oddajo na naslov: PD Špik Ljubljana, Proletarska 1, 61110 Ljubljana (propagandni odsek).

Do naslednjic pa lep pozdrav!  
MARTA KOGOJ



# Sedanje stanje tehnične kulture v Ljubljani

Na območju mesta deluje 117 organizacij tehnične kulture, ki imajo ca. 33.000 članov od mladih do starejših; prevladuje mladina, organizacijsko je tehnično povezana mladina v osnovni šoli, v srednji pa ne obstajajo nobene organizacijske oblike interesnega združevanja mladih tehnikov; na univerzi obstaja ŠOLT z vrsto dejavnosti, vendar se obseg dejavnosti krči zaradi omejene materialne baze.

V okviru MZTOK deluje tudi Mladinski tehnični center in to na Kersnikovi (CIDM) in na Rimski cesti. MTC služi za usposabljanje mladih na področju letalskega raketnega, broderskega, avtomobilskega modelarstva, računalništva, video tehnike. Predvidevamo usposobitev učilnice za konstruktorstvo in robotiko.

MTC pa tudi strokovno usposablja učitelje tehnične pouka iz Ljubljane in tudi iz Slovenije.

Le skozi te oblike je možno še vzdrževati določeni nivo tehnične dejavnosti. Poseben problem, ki se pojavlja, so ogromni storški za prostore, katerih financiranje do danes še ni rešeno.

Na območju občine Ljubljana Moste-Polje deluje 7 (sedem) organizacij tehnične kulture, od tega ena v OZD in ena v JLA. Kljub doseženim uspehom organizacije LT v OZD nismo uspeli to obliko plasirati v ostale OZD; čeprav bi bila ta oblika za bolj množično tehnično izobraževanje in pospeševanje inovativne dejavnosti najprimernejša.

Na OŠ delujejo »klubi mladih tehnikov« (KMT), njihova dejavnost in aktivnost pa je dokaj heterogena in jo ocenjujemo na osnovi njihovega vključevanja v mestna tekmovanja in vsakoletno srečanje MT (mladih tehnikov) Ljubljane. Ta srečanja predstavljajo po eni strani pregled dosežkov in razvitost tovrstne dejavnosti in aktivnosti v okviru KMT na posamezni šoli, zavzetosti mentorjev, obremen pa največjo tehnično prireditev mladih

v Ljubljani. S teh tekmovanj gredo najboljši tekmovalci na republiško atekmovanje.

V aktivnosti na področju tehničnih dejavnosti je najuspešnejših na območju občine 5 osnovnih šol (od skupno 11).

Vzroki, ki zavirajo razvoj tovrstnih dejavnosti, pa so po naši oceni naslednji:

- slaba opremljenost šolskih delavnic in kabinetov z opremo, ki jo za to dejavnost potrebujemo;
- slabša zainteresiranost vodstev šol, ki dajejo prednost tradicionalnim dejavnostim (naši razpisi se na šolah izgublajo, nakar nas opozarjajo učitelji, da niso seznanjeni);
- mentorstvo oz. vključevanje le teh v izobraževanje za vodenje interesnih dejavnosti je sorazmerno slabo (slab odziv na vsakoletne razpise MZOTK za razne oblike izobraževanja mentorjev);
- šole se sklicujejo na pomanjkanje materialnih sredstev;
- za interesne dejavnosti bi morali bolj zavzeti iskati mentorje v svojem šolskem okolju (stari otrok) urediti pa bi bilo treba njihovo nagrajevanje.

Na območju Ljubljane deluje še ena občinska zveza za območje občine Ljubljana Vič-Rudnik, ki pa ima zelo omejen obseg dejavnosti (samo s področja avto-moto).

povezuje vso tehnično dejavnost v republiki.

Kaj v bodoče?

Tehnična dejavnost je kompleksna multidisciplinarna dejavnost od proizvodnje, znanosti, izobraževanja, tehničnih športov, v njej se prepletajo številni elementi ekonomskega, socialnega, kulturnega, izobraževalnega in obrambnega značaja. Vse to omogoča pridobivanje širokega spektra tehničnih in ostalih znanj, potrebnih za hitrejši razvoj družbe. Zato kaže strokovno ustvarjalno delo izkoristiti v čimširšem obsegu. Tovrstna organiziranost je izredno pomembna za mladino, ki si želi pridobivati tehnično znanje.

- Razvoj bo v prihodnjem obdobju temeljil na večji uporabi znanja, kar bo omogočilo obvladovanje sodobne tehnologije. Tehnična kultura je lahko zaradi svoje organiziranosti in tudi masovnosti nosilec in organizator širokega tehničnega opismenjevanja sanacije. Pri tem gre za to, da ob ustreznih motiviranih izkoristimo pripravljenost ljudi za to dejavnost - predvsem pa za vključevanje mladine - seveda ob konkretnem družbenem programu, ki bo dolgoročno opredelil ključne naloge in cilje tehnične kulture

- Družbeni položaj tehnične kulture ni opredeljen, zato je ob dopolnitvi ustave čas, da se verificira skozi ustavno določila družbeni položaj tehnične kulture. Zahteva je, da se ta izenači s položajem telesne in kulturne dejavnosti. To ima predvsem motivacijsko organizacijski pomen, da gre za dejavnost s posebnim družbenim interesom. Vzoredno s tem pa naj se dolgoročno tudi razreši materialni položaj te dejavnosti. Zato naj se

pospeši podpis samoupravnega sporazuma o financiranju teh dejavnosti v Ljubljani. To je pomembno zato, ker le s to obliko ustvarimo masovno tehnično gibanje, ki bo imelo dolgoročno velik vpliv (zadeve so razrešene v SRH, SRM in delno v APV). Zato ni oportuno zahtevati zakon o tehnični kulturi.

- Materialna in prostorska opremljenost naših organizacij, predvsem pa uvajanje novih dejavnosti, zahteva sorazmerno veliko sredstev za nabavo opreme, ki je pretežno iz uvoza. Za vso potrebno opremo za tehnično dejavnost naj bi ukiniteli vse družbene obveznosti (carine, davke) itd., družba naj bi organizirano pristopila k potrebnemu uvozu opreme, ki jo ni mogoče zagotoviti doma.

- Vrsta naših dejavnosti ima poleg tehničnega tudi športni karakter, ki se odraža v raznih vrstah športnih tekmovanj; nekatere so vključene v sofinanciranje s TKS, nekatere dejavnosti pa ne; kar ima za posledico upadanje tovrstnih dejavnosti. Tipični primer je Aeroklub Ljubljana, ki zaradi pomanjkanja sredstev ne more sodelovati na raznih tekmovanjih iz jadralnega, motornega letenja, padalstva, itd. V tem smislu je treba doseči dogovor o enotnem obravnavanju športnih dejavnosti naših društev in o njihovi vključitvi v programe interesnih skupnosti (telesna kultura, kulturno-sportna dejavnost, foto-kino dejavnost). Problem se je začel razreševati s pomočjo RS Ljubljana, kjer naj bi skozi KO za mladinsko dejavnost skozi skupne programe za pospeševanje te dejavnosti zagotovili tudi materialna sredstva.

- V okviru društev in klubov se skozi razne oblike spodbuja in organizira inovativna dejavnost mladih, ki je

pomembna predvsem za celovit razvoj človeka, ob tem pa ima tudi ekonomske učinke (DTK v OZD, npr. Vevče). Potreben je bolj koordiniran pristop v povezavi z MRA Ljubljana - k temu se že pristopa. Pri tem je treba stremeti za večjo popularizacijo in promocijo ustvarjalne dejavnosti (to delajo tehnične razvite države, npr. Japonska).

- Ugotavljamo, da je prišlo do bolj koordiniranega sodelovanja naših društev in sistema SLO, predvsem skozi izvajanje skupnih programov, kakor tudi razreševanja materialnih problemov društva pri nabavi ustrezne opreme. Ocenjujemo, da bomo povezovalje še bolj utrdili skozi razne oblike sodelovanja. Dejstvo je, da ima vrsta naših dejavnosti velik pomen za SLO - predvsem zato, ker gre za dejavnosti, ki se takoj vključijo v te aktivnosti.

Osnovni problemi tehničnih dejavnosti v OŠ so:

- pomanjkanje ustreznih strokovnih kadrov, njihovo delo ni ustrezno vrednoteno v primeru z drugimi dejavnostmi. Posebno je to pomembno v srednjih šolah. Kadri niso usposobljeni za spodbujanje raziskovalnega dela;
- slabi materialni pogoji in neopremljenost šolskih delavnic, pomanjkanje konstrukcijskih sestavljanek, ki spodbujajo inovativno dejavnost, pomanjkanje ustrezne literature za določene dejavnosti;
- strokovne institucije niso naklonjene tehnični dejavnosti, kar se odraža tudi v učnih načrtih, ki niso vključeni v trende prestrukturiranja gospodarstva;
- okrogla miza je opozorila na dejstvo, da mentorji, kot osnovni nosilci dejavnosti, niso po osnovni strani

ustrezno organizirani, kar brez dvoma vpliva na samo dejavnost;

● v tehnični kulturi ocenjujemo, da je v sedanjem trenutku čas, da se doseže preokret v znanju oz. strokovnosti. Tu mora Ljubljana izkoristiti Univerzo, ki bi morala biti bolj prisotna. V ta namen bi se moralo poleg občinskih oblikovati republiško združenje UTP;

● iskati nove oblike za popularizacijo tehnične dejavnosti - npr. tehnični tabori, razne oblike tekmovanj in tehničnih manifestacij. V letošnjem letu skupno z OK ZSMS Ljubljana Polje pripravljamo tehnični mladinski tabor;

● proučiti možnost oblikovanja tehnične poola, v katerega bi se vključile naše organizacije in OZD, ki so zainteresirane za razvoj tehnične znanja svojih delavcev kot tudi predloženih programov. V tem kontekstu je treba proučiti in uresničiti idejo o ustanovitvi tehnične centra v Ljubljani, kjer naj bi oblikovali team oz. posamezniki realizirali določene tehnične ideje;

● spremeniti je treba odnos sredstev in medijev obveščanja do tehnične dejavnosti. Ta sredstva bi morala aktivno pospeševati oz. soustvarjati množične psihoze po nujnosti pridobivanja tehničnega znanja na vseh nivojih (kot šport). Vrsta naših dejavnosti bi jim pri tem lahko predstavljala dobro gradivo;

● zagotoviti je treba dolgoročno sistemsko rešitev, da se del sredstev od iger na srečo usmerja v razvoj tehnične kulture, in tehnične ustvarjanja v občinah in republikah (kot je to urejeno v SRH).

Mestna zveza organizacij za tehnično kulturo Ljubljana, Komenskega 7